

โรคติดต่อเชื้อไวรัสฮันตา

Hantavirus

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
Department of Medical Sciences

โรคติดต่อเชื้อไวรัสฮันตาคืออะไร?

เชื้อไวรัสฮันตา (Hantavirus) จัดอยู่ใน family Hantaviridae, genus Orthohantavirus, เป็นโรคติดต่อจากสัตว์ฟันแทะสู่คน โดยมีสัตว์ฟันแทะเป็นพาหะนำโรค ผู้ติดเชื้อมีอาการรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิตได้

การติดต่อ

การติดต่อจากสัตว์สู่คน

การหายใจ: สูดดมละอองลอยฝุ่นที่ปนเปื้อนปัสสาวะ อุจจาระ หรือน้ำลายของสัตว์ฟันแทะที่ติดเชื้อ

การสัมผัสโดยตรง: สัมผัสปัสสาวะ อุจจาระ หรือน้ำลายของหนูที่มีเชื้อ แล้วนำมาสัมผัสบริเวณเยื่อぶตา จมูก หรือปาก

รอยแผล: การถูกกัดหรือข่วนจากสัตว์ฟันแทะอาจทำให้ติดเชื้อได้เช่นกัน แต่พบได้น้อย

อาการของโรค แบ่งออกเป็นสองกลุ่มอาการ

1. Hantavirus Pulmonary Syndrome (HPS)

เป็นกลุ่มอาการที่มีผลรุนแรงต่อระบบทางเดินหายใจและปอด เริ่มมีอาการหลังสัมผัสเชื้อประมาณ 1-8 สัปดาห์ ได้แก่ มีไข้สูง หอบเหนื่อย ปวดบวมน้ำอย่างรุนแรง และภาวะช็อก พบใน ผู้ป่วยที่อาศัยในพื้นที่อเมริกา และปานามา

2. Hemorrhagic Fever with Renal Syndrome (HFRS)

เป็นกลุ่มอาการที่มีผลรุนแรงต่อไต ทำให้เลือดออก และอาจทำให้เกิดภาวะไตวายเฉียบพลัน เริ่มมีอาการหลังสัมผัสเชื้อประมาณ 1-2 สัปดาห์ ได้แก่ มีไข้สูง ปวดศีรษะ ปวดเอว มีจุดเลือดออก และไตทำงานผิดปกติ พบในผู้ป่วยที่อาศัยในพื้นที่เอเชีย และยุโรป

รายงานการพบเชื้อ

Hantavirus ถูกค้นพบครั้งแรกในปี 1978 ในเกาหลีใต้ และต่อมามีรายงานในหลายประเทศ เช่น ฟินแลนด์ ประเทศในยุโรปตะวันออก และสหรัฐอเมริกา โดยสหรัฐอเมริกาเริ่มมีระบบเฝ้าระวังตั้งแต่นั้นมา ตั้งแต่ปี 1993 และมีรายงานผู้ป่วยสะสม 864 รายถึงปี 2022

สถานการณ์ในประเทศไทย พบการหมุนเวียนของ ฮันตาไวรัส โดยเฉพาะ Thailand virus (THAIV) ในปี 2006 ในสัตว์ฟันแทะ พบในหนู Bandicota ซึ่งเป็นแหล่งรังโรคสำคัญ มีอัตราการตรวจพบเชื้อประมาณ 1.7% จากตัวอย่างที่ศึกษา และมีรายงานผู้ป่วยอย่างน้อย 1 รายที่มีอาการสอดคล้องกับโรคไข้เลือดออกที่มีภาวะไต (HFRS) แสดงถึงการติดต่อจากสัตว์สู่คน อย่างไรก็ตาม อาการของโรคใกล้เคียงกับโรคติดต่ออื่น จึงจำเป็นต้องอาศัยการตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการและการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในพื้นที่เสี่ยงที่มีการสัมผัสสัตว์ฟันแทะ

การตรวจทางห้องปฏิบัติการ

ตรวจสอบพันธุกรรมไวรัสฮันตาด้วยวิธี Reverse Transcription Polymerase Chain Reaction

ตัวอย่างส่งตรวจ

- whole blood (EDTA) ไม่น้อยกว่า 3 มิลลิลิตร

กรณีผู้ป่วยเสียชีวิต

- ในผู้ป่วยมีอาการ HPS ให้เก็บตัวอย่างชิ้นเนื้อปอด
- ในผู้ป่วยมีอาการ HFRS ให้เก็บตัวอย่างชิ้นเนื้อไต

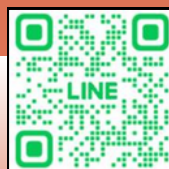
เก็บในภาชนะปราศจากเชื้อ จัดส่งแบบรักษาความเย็นตลอดการขนส่ง

เอกสารอ้างอิง

1. WHO : Hantavirus outbreak toolbox
2. CDC. About Hantavirus. Centers for Disease Control and Prevention; 2024
3. 2025 CDC Infectious diseases Laboratory test directory
4. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อและอาการสำคัญของโรคติดต่ออันตราย พ.ศ. 2559

ติดต่อเพื่อส่งตัวอย่าง

ณ ศูนย์เฝ้าระวังและประสานงานทางห้องปฏิบัติการ (ศปส.) สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ 88/7 ถนนติวานนท์ ต.ตลาดขวัญ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000

LINE OA:
@769baxtr

☎ 0 2951 0000 ต่อ 98340

🌐 <https://nih.dmsc.moph.go.th>

✉ splabnih@gmail.com